

Historisch bewijs voor Jezus

Bron: <https://www.wayoflife.org/reports/historical-evidence-for-jesus.php>, 21-2-2019

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV) Vertaling, plaatje en voetnoten door M.V.

Enkele van de meer radicale sceptici ontkennen dat Jezus een historisch persoon was. Men spreekt van de “Jezusmythe”. In 2012, bijvoorbeeld, publiceerde Timothy Freke *The Jesus Mysteries: Was the ‘Original Jesus’ a Pagan God?*

Het hierna volgende is een weerlegging van de mythe van de Jezusmythe:

1. De geschiedenis van Jezus werd pas betwist in recente tijden

Had er enige twijfel bestaan over het bestaan van Jezus, dan zouden de opposanten van het Christendom in de vroege eeuwen dit gebruikt hebben om de legitimiteit van het Christendom te betwisten, maar dat gebeurde nooit.

De *Encyclopedia Britannica* zegt:

“Deze onafhankelijke verslagen bewijzen dat in oude tijden zelfs de opposanten van het Christendom de historiciteit van Jezus nooit betwifelden, en dat dit voor het eerst gebeurde, en op inadequaatte gronden, door verscheidene auteurs aan het eind van de 18de, tijdens de 19de, en aan het begin van de 20ste eeuw” (“Jesus Christ”, *Encyclopedia Britannica*, 1974).

Historicus Jaroslav Pelikan merkt op:

“Ongeacht wat iemand persoonlijk mag denken of geloven over hem is Jezus van Nazareth al haast 20 eeuwen de dominante figuur in de geschiedenis van de westerse cultuur” (*Jesus Through the Centuries*, p. 1).

2. Het Nieuwe Testament, dat de belangrijkste getuige is van Jezus, is een historisch verslag met het hoogste gezag, zelfs vanuit seculier standpunt

Het bewijs dat het Nieuwe Testament spoedig na Christus’ dood geschreven werd is onweerlegbaar. We hebben dit bewijs reeds onderzocht in de sectie over “The Bible’s Nature”.

In zijn boek *Redating the New Testament*, concludeerde John A.T. Robinson dat het geheel van het Nieuwe Testament geschreven werd vóór de val van Jeruzalem (in 70 nC).

Beginnend bij de eerste eeuw zelf hebben we stevig historisch bewijs dat het Nieuwe Testament bestond en algemeen erkend werd als Heilige Schrift door de gelovigen. We hebben nog bestaande geschriften van mannen die de apostelen persoonlijk kenden. Deze omvatten Clemens van Rome, Ignatius [van Antiochië], en Polycarpus [van Smyrna]. Er is dus geen kloof tussen de geschriften van het Nieuwe Testament en het historische verslag dat ervan bestaat.

Bestaande gedeelten van het Nieuwe Testament dateren van de late eerste en vroege tweede eeuw, slechts enkele decennia nadat de boeken werden geschreven. Geen ander oud boek komt in de buurt van het hebben van zo’n manuscriptgezag.

Beschouw sommige van de duidelijke historische bewijzen die getuigen van de authenticiteit van het Nieuwe Testament:

Clemens van Rome werd direct onderwezen door sommige apostelen. Hij was een ouderling (episkopos) in de kerk te Rome, beginnend in 88 nC, slechts 30 jaar nadat Paulus zijn brief aan de Romeinen schreef.

“Clemens van Rome, wiens eigen eerste brief aan de Korinthiërs gewoonlijk gedateerd wordt op 96 nC ... gebruikte nieuwtestamentisch materiaal langs zij oudtestamentisch materiaal. Hij citeert dui-

delijk uit Hebreeën, 1 Korinthiërs en Romeinen, en mogelijk uit Mattheüs, Handelingen, Titus, Jakobus en 1 Petrus. ... vóór het eind van de eerste eeuw schrijft hij een officiële brief aan de Korinthiërs waarin een selectie van nieuwtestamentische boeken worden erkend en door episcopaal gezag verklaard worden Schrift te zijn, inbegrepen Hebreeën” (Wilbur Pickering, *The Identity of the New Testament Text*).

Ignatius [van Antiochië] (ca. 110 nC) verwees naar “al de brieven van Paulus”.

Polycarpus [van Smyrna] kende persoonlijk de apostel Johannes en andere gelovigen die ooggetuigen waren van Jezus’ opstanding. In zijn brief aan de Filippenzische kerk, in ong. 115 nC, “weeft [Polycarpus] een haast continue streng van duidelijke citaten uit en allusies op nieuwtestamentische geschriften. ... Er zijn zowat vijftig duidelijke citaten, genomen uit Mattheüs, Lukas, Handelingen, Romeinen, 1 en 2 Korinthiërs, Galaten, Efeziërs, Filippenzen, Kolossenzen, 1 en 2 Thessalonicenzen, 1 en 2 Timotheüs, 1 en 2 Petrus, en 1 Johannes, en vele allusies met betrekking tot Markus, Hebreeën, Jakobus en 2 en 3 Johannes. (De enige NT-schrijver die hier niet is inbegrepen is Judas!)” (Pickering).

Justinus Martyr (gestorven in 165 nC) getuigde dat de kerkleden van zijn dagen samenkwamen op zondag en ze “lazen de memoranda van de apostelen of de geschriften van de profeten” (*Apology*, I, 67).

Irenaeus [van Lyon] (stierf in 202 nC) leverde vele werken die nog steeds bestaan¹. Hun vertaling in het Engels betekenen 600-700 pagina’s in de *Ante-Nicene Library*.

“Irenaeus stelde dat de apostelen leerden dat God de Auteur is van beide Testamenten (*Against Heretics* IV, 32.2)¹ en dat het Nieuwe Testament een tweede canon vormt. Hij citeerde uit elk hoofdstuk van Mattheüs, 1 Korinthiërs, Galaten, Efeziërs, Kolossenzen en Filippenzen, en uit alle behalve één of twee hoofdstukken van Lukas, Johannes, Romeinen, 2 Thessalonicenzen, 1 en 2 Timotheüs, en Titus, en uit de meeste hoofdstukken van Markus (inbegrepen de laatste twaalf verzen!)², Handelingen, 2 Korinthiërs en Openbaring, en uit elk ander boek met uitzondering van Filemon en 3 Johannes. Deze twee boeken zijn zo kort dat Irenaeus misschien niet de gelegenheid had om ernaar te refereren in zijn grote werken – hier volgt niet noodzakelijk uit dat hij deze twee boeken niet kende of ze verwierp. Uiteraard is de dimensie van de nieuwtestamentische canon, erkend door Irenaeus, zowat dezelfde als deze die wij vandaag beschouwen” (Pickering).

Irenaeus hoorde Polycarpus prediken en verhalen vertellen uit zijn tijd samen met Johannes en andere eerste-eeuwse christenen. In zijn brief aan Florinus schreef Irenaeus het volgende:

“Ik zou u de plaats kunnen zeggen waar de gezegende Polycarpus neerzat om het Woord van God te prediken. Het zit nog duidelijk in mijn geest met welke kracht hij overal binnen- en buitenging; wat was de vroomheid van zijn houding, de majesteit van zijn gelaat, zijn heilige vermaningen tot het volk! Ik hoor hem nog vertellen hoe hij converseerde met Johannes en vele anderen die Jezus Christus hadden gezien, en de woorden die hij had gehoord uit hun monden”.

Dus bezitten wij de overgeleverde geschriften van mannen die de eerste-eeuwse apostelen persoonlijk kenden en die citeerden uit nieuwtestamentische boeken.

Dit is onweerlegbaar bewijs dat het Nieuwe Testament toen bestond en dat dit hetzelfde Nieuwe Testament was als het onze vandaag.

Zelfs sommige naturalistische tekstcritici hebben geconcludeerd dat het Nieuwe Testament met zijn huidige canon van 27 boeken, in het Grieks, niet later bestond dan in het midden van de 2^{de} eeuw. Zie David Trobisch, *The First Edition of the New Testament*, Oxford/New York: Oxford University Press, 2000.

Uit de tweede eeuw hebben we bewijs dat het een gebruik was voor elke kerk om hun eigen kopie te hebben van de geschriften van de apostelen, om ze (voor) te lezen en eruit te prediken.

¹ Zie <http://www.verhoevenmarc.be/studiemateriaal.htm> (downloadbaar).

² Zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Markus16.pdf> !

“En op de dag die zondag genoemd wordt is er een vergadering op één plaats van dezen die leven in steden of op het land, en dan worden de memoranda van de apostelen of de geschriften van de profeten gelezen, zo lang als de tijd het toestaat. ...” (Justin Martyr, *Apology*).

Dr. Wilbur Pickering merkt op:

“Zowel Justinus Martyr als Irenaeus beweerden dat de Kerk in hun dagen over de hele aarde verspreid was ... HET WORDT DUIDELIJK DAT ER DUIZENDEN KOPIEËN VAN DE NIEUW-TESTAMENTISCHE GESCHRIFTEN IN GEBRUIK MOETEN GEWEEST ZIJN TEGEN 200 nC” (*The Identity of the New Testament Text*).

In ongeveer het jaar 208, vernoemde Tertullianus³ kerken die gesticht waren door de apostelen en gaf aan dat de “authentieke geschriften” nog steeds bestonden en dat ze de absolute standaard vormden waaraan de waarheid werd afgemeten in de gelovige kerken. Hij spoorde ketteren aan te “lopen naar de apostolische kerken, waarin het echte gezag van de apostelen nog steeds uitstekend overeind stond, en waarin hun eigen authentieke geschriften worden gelezen ... Achaje is kort bij u, waarin u KORINTHE vindt. En vermits u niet ver bent van Macedonië, hebt u FILIPPI, en daar ook de THESSALONICENZEN. Vermits u in staat bent door Asia te trekken, kan u naar EFEZE gaan. En vermits, bovendien, u kort bij Italië bent, is daar ROME, vanwaar, zelfs in ons bereik, het ware gezag komt (van de apostelen zelf)” (Tertullian, *Prescription against Heretics*, 36, cited from Pickering).

Pickering merkt op: “Sommigen hebben gedacht dat Tertullianus beweerde dat Paulus’ autografen nog steeds gelezen werden in zijn dagen (208 nC), maar hij moet tenminste bedoeld hebben dat zij getrouwe kopieën gebruikten. Was er iets anders te verwachten? Bijvoorbeeld, wanneer de Efezische christenen het autograaf van Paulus’ brief haveloos en aan flarden zouden gezien hebben, zouden zij dan niet zorgvuldig een identieke kopie gemaakt hebben voor voortdurend gebruik ervan? (Er moet een constante stroom geweest zijn van mensen om kopieën te maken van hun brieven, of om de correcte lezing ervan te verifiëren). Ik meen dat wij verplicht zijn te concluderen dat in het jaar 200 de Efezische kerk nog steeds in een positie stond om getuigenis af te leggen van de originele verwoording van hun brief (en ook zo voor de andere) ...”

Vergelijk deze weelde van oud bewijs voor het Nieuwe Testament met dat van andere beroemde boeken uit de oudheid:

Datum geschreven	Vroegste kopie	Tijdsspanne
Plato – 350 vC	900 nC	1250 jaren
Herodotus – 450 vC	900 nC	1350 jaren
Euripedes – 450 vC	1100 nC	1550 jaren
Caesar – 50 vC	900 nC	950 jaren
Tacitus – 100 nC	1100 nC	1000 jaren
Aristoteles – 350 vC	1100 nC	1450 jaren
Sofocles – 450 vC	1000 nC	1450 jaren
Homerus (<i>Ilias</i>) – 800 vC	300 vC	500 jaren

Beschouw Homerus’ *Ilias* en *Odysee*. Ze werden samengesteld in de 8^{ste} eeuw vC, maar de oudste fragmenten dateren van tenminste 500 jaren later. En het oudste geheel van de manuscripten van Homerus dateert uit de 10^{de} en 11^{de} eeuw nC, tenminste 1800 jaren later na hun schrijven. Er bestaan verschillende edities van de verhalen, en het is onmogelijk te weten wat het origineel zegt, in enig detail.

Beschouw de geschriften van Confucius⁴, China’s beroemdste antieke filosoof. Het belangrijkste boek betreffende zijn leer is *Analects*, maar die werd vorm gegeven over een periode van honderden jaren, van ong. 470 vC tot 200 nC. Het oudste nog bestaande deel dateert uit ong. 50 vC, en dat is 400 jaren na Confucius’ dood.

³ Tertullianus (ca. 160 - ca. 230): kerkvader.

⁴ 551 vC – 479 vC. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Confucius>

Hetzelfde is waar voor de Hindoe-geschriften. De Vedische teksten, zoals de Upanishads, werden mondeling overgeleverd over honderden jaren vooraleer ze opgeschreven werden, en er is absoluut geen mogelijkheid om te weten of de nog bestaande teksten accurate representaties zijn van de originele bewoordingen. Het is zelfs niet zeker geweten wie ze creëerde, en waar en wanneer, en onder welke omstandigheden.

J. Harold Greenlee merkt op:

“Vermits geleerden de geschriften van de oude klassieken als algemeen betrouwbaar accepteren, niettegenstaande de vroegste manuscripten (MMS) zo lang na de originele geschriften werden geschreven, en het aantal nog bestaande MMS in vele gevallen zo klein is, is het duidelijk dat de betrouwbaarheid van de NT-tekst overeenkomstig verzekerd is” (*Introduction to New Testament Textual Criticism*, p. 16).

Liberaal bijbelcritici passen op de Bijbel standaarden toe die zij niet toepassen op andere oude geschriften.

3. Bewijs voor het bestaan van Jezus vanuit extra-bijbelse bronnen

Sommige van de volgende voorbeelden zijn van Josh McDowell, *The New Evidence That Demands a Verdict*.

Cornelius Tacitus (59-117 nC), Een vroege tweede-eeuwse Romeinse historicus:

“Christus, vanwaar de naam [Christendom] zijn oorsprong had, leed de extreme straf tijdens de regering van Tiberius, door de handen van een van hun procurators, Pontius Pilatus...” (*Annals* XV.44, ca. 115 AD).

Suetonius, hoofdsecretaris van Keizer Hadrianus (die regeerde over 117-138 nC):

“Toen de Joden constant opschudding veroorzaakten bij de instigatie van Chrestus⁵, verdreef hij hen uit Rome” (*Life of Claudius*, 25:4).

Werner Keller merkt op:

“De schrijver Orosius vermeldt dat deze verdrijving plaatsvond in het negende jaar van Claudius’ regering, d.w.z. 49 nC. Dat betekent dat een christelijke gemeenschap niet meer dan 15 of 20 jaren na de kruisiging officieel gevestigd was in Rome. Er is, in Handelingen, een verbazingwekkende bevestiging van dit Romeinse bewijs. Toen Paulus van Athene in Korinthe aankwam trof hij daar ‘een Jood aan van wie de naam Aquila was, afkomstig uit Pontus, die onlangs uit Italië gekomen was, en Priscilla, zijn vrouw, omdat Claudius bevolen had dat al de Joden uit Rome weg moesten gaan’ (Handelingen 18:2)” (*The Bible as History*, pp. 390, 391).

Josephus Flavius (37-100 nC; plaatje rechts):

Josephus was een Joodse leider die diende onder Romeinse keizers en twee geschiedenissen schreef over de Joden: *De Joodse Oorloge* en *De oude geschiedenis van de Joden* (*Antiquitates Jadaicae*). In de volgende passages erkende hij het bestaan van Jezus, Johannes de Doper en zijn doop, en Jezus’ halfbroer Jakobus en diens martelaarschap. Deze verklaringen zijn wijd geaccepteerd als zijnde echt:

“De jonge Ananus, van wie ik zojuist zei dat hij tot hogepriester was benoemd, was van nature een agressieve figuur, een fanaticus bij uitstek. Hij was een aanhanger van de Sadduceeën, en die zijn, zoals ik al heb uitgelegd, meer dan wie ook onder de Joden de scherpstrijpers als er gerechtelijke uitspraken gedaan moeten worden. Deze Ananus nu meende handig te kunnen profiteren van de situatie dat Festus dood was en Albinus nog onderweg was. Hij riep een vergadering van rechters bijeen en liet daar de broer van de Jezus die Christus genoemd wordt - de man



⁵ Niet-Joodse auteurs schreven wel vaker “Chrestus” in plaats van Christus.

heette **Jacobus** - alsmede enkele anderen voorleiden. Hij beschuldigde hen ervan dat ze de wet hadden overtreden en leverde hen uit om gestenigd te worden” (*Antiquitates Jadaicae*, 20.9.1)⁶

“Sommige Joden zagen in de ondergang van het leger van Herodes de hand van God, die zich terecht gewroken zou hebben voor de straf die Herodes had voltrokken aan **Johannes bijgenaamd de Doper**. Herodes had deze Johannes namelijk gedood. Johannes was een goed man. Hij riep de Joden op deugdzzaam te leven, tegenover elkaar gerechtigheid te betrachten, en eerbied tegenover God, en zich door hem te laten dopen” (*Antiquitates Jadaicae*, 18.5.2)⁷

Er is een andere verwoording over Jezus in Josephus *Antiquitates*, zoals volgt, maar er zijn wat vragen over de authenticiteit:

“In die tijd leefde **Jezus**, een wijs man, *voorzover het geoorloofd is hem een man te noemen*. Hij verrichtte namelijk daden die onmogelijk geacht werden, en hij was leermeester van mensen die met vreugde *de waarheid* tot zich namen. En veel Joden alsook velen van de Grieken bracht hij tot zich. *Hij was de Christus*. Ook nadat **Pilatus**⁸ hem op aanwijzing van de eerste mannen bij ons de straf van het kruis had opgelegd, gaven zij die het eerst in liefde waren gaan leven niet op. Hij was namelijk aan hen verschenen op de derde dag, opnieuw levend. De goddelijke profeten hadden die dingen en ontelbare andere wonderbaarlijke dingen over hem gezegd. Tot op de dag van heden is de naar hem genoemde groep van de **christenen** niet verdwenen⁹” (*Antiquitates Jadaicae*, 18.3.3).

“Erg weinig geleerden beweren dat de hele passage echt is. Het is echter twijfelachtig dat de hele passage ‘verzonnen’ werd, maar veeleer dat er interpolatie werd toegevoegd in een later stadium” (“Did Jesus Exist?” knowwhatyoubelieve.com).

Mara Bar-Serapion:

Hij was een Syrische filosoof die schreef rond 70 nC. In een brief aan zijn zoon zei hij:

“Wat voor voordeel haalden de Joden uit het executeren van hun wijze koning? Kort daarna kwam er een eind aan hun koninkrijk” (Robert Van Voorst, *Jesus Outside the New Testament*, pp. 53-55).

Plinius de Jongere (61-113 nC):

Hij was een Romeinse auteur en administrator. In een brief aan keizer Trajanus in ong. 106 nC vernoemt hij Christus en de aanbiddingspraktijken van vroege christenen.

“Zij hadden de gewoonte om te vergaderen op een bepaalde vaste dag voordat het licht werd, en ze zongen in afwisselende verzen een hymne tot Christus, zoals tot een god, en verbonden zich door een plechtige eed geen boze daden te verrichten, nooit fraude te plegen of diefstal of overspel, nooit hun woord te vervalsen, noch een opdracht te weigeren wanneer zij daartoe werden opgeroepen; waarna het hun gewoonte was uiteen te gaan, en opnieuw samen te komen om deel te hebben aan voedsel – maar wel voedsel van gewone en onschuldige soort” (Pliny’s Letters, Book 10, Letter 96).

De Talmoed:

De Joodse Talmoedische geschriften daterend uit 70 tot 200 nC vermelden Jezus. Als er enige twijfel zou bestaan over Jezus bestaan, dan zouden we er zeker van kunnen zijn dat de Joodse rabbinale schrijvers dat zo gezegd zouden hebben!

“It has been taught: On the eve of Passover Yeshu was hanged.not having found anything in his favor, they hanged him on the eve of Passover“ (*Babylonian Talmud*, Sanhedrin 43a).

In zijn *History of the Talmud* (1918), erkende Talmoedisch geleerde Michael Rodkinson het bestaan van Jezus. Hij noemt Rabbi Johanan Zakkai, die leefde in de tijd van de verwoesting van de tweede

⁶ Uit : Flavius Josephus, De Oude Geschiedenis van de Joden [*Antiquitates Judaicae*]. Uitgeverijen Ambo Amsterdam en Kritak Leuven, 1998. In mijn bezit.

⁷ Idem.

⁸ Zie voor Pilatus Mattheüs 27:2.

⁹ Uit : Flavius Josephus, De Oude Geschiedenis van de Joden [*Antiquitates Judaicae*]. Uitgeverijen Ambo Amsterdam en Kritak Leuven, 1998. In mijn bezit. In schuine druk echter het gedeelte waarvan de authenticiteit door sommigen betwijfeld wordt volgens deel III, Inleiding, p. 65-69).

tempel van 70 nC. We zien uit de volgende verklaring dat Zakkai redetwistte met “Messianisten” die de leringen van Jezus volgden.

“De studie van de Talmoeed floreerde na de verwoesting van de Tempel, alhoewel belast met grote moeilijkheden en wanhopige worstelingen. Dit alles in zijn dagen waarnemend zag R. Johanan b. Zakkai zich verplicht in dispuut te gaan met Sadduceeën en Bathueianen en, zonder twijfel, ook met de Messianisten; want alhoewel deze laatsten Farizeeën waren, verschilden zij op vele punten met de leer van de Talmoeed nadat hun meester, Jezus, had gebroken met de Farizeeën” (Rodkinson, *The History of the Talmud*, volume 1, chapter 2).

Rodkinson stelde dat de Talmoeed oorspronkelijk passages bevatte over Jezus en zijn leer, maar deze werden later verwijderd wegens vervolging door Katholieken en de lasterlijke manier waarop verwezen werd naar Jezus. Rodkinson zei dat de Talmoeed Jezus’ geboorte vernoemde (welke toegeschreven werd aan Maria’s ontucht met een Romeinse soldaat, genaamd Pantera), zijn bewering God te zijn, zijn discipelen, zijn wonderen (welke toegeschreven werden aan tovenarij), en zijn kruisiging. In de Talmoeed werd Jezus “Yeshu” ... “Pantera” en “Ben Pantera” (zoon van Pantera) genoemd.

In *Christianity in Talmud and Midrash*, stelt R. Travers Herford dat de Talmoeed zegt dat Maria “afstamde van vorsten en heersers”.

Lucianus van Samosata (geb. ca. 120 nC):

Lucianus was een tweede eeuwse Griekse schrijver die christenen als volgt belachelijk maakte:

“De christenen, weet u, aanbidden een man tot op deze dag – het eminente personage dat hun nieuwe riten introduceerde, en die gekruisigd werd ... Ziet u, deze misleide schepselen starten met de algemene overtuiging dat zij voor altijd onsterfelijk zijn, wat hun minachting verklaart voor de dood ... en dan werd hen ingeprent, door hun oorspronkelijke wetgever, dat zij allen broeders zijn vanaf het moment dat zij bekeerd zijn, en zij negeren de goden van de Grieken, en aanbidden de gekruisigde wijze man, en leven naar zijn geboden. Dit alles nemen zij op in geloof, met als resultaat dat zij alle wereldse goederen minachten en die louter als gemeenschappelijk bezit beschouwen” (Lucianus, *The Passing of Peregrinus*).

Norman Geisler resumeert het bewijs als volgt:

De primaire bronnen voor het leven van Christus zijn de vier Evangeliën. Maar er zijn aanzienlijke verslagen uit niet-christelijke bronnen die de Evangelieverlagen bevestigen en aanvullen. Deze komen grotendeels uit Griekse, Romeinse, Joodse en Samaritaanse bronnen uit de eerste eeuw. Zij informeren ons (kort gezegd) als volgt:

- ☞ Jezus was een historische man uit Nazareth.
- ☞ Hij leefde een wijs en rechtschapen leven.
- ☞ Hij werd gekruisigd in Palestina onder Pontius Pilatus tijdens de regering van Tiberius Caesar in de tijd van het Pascha, en Hij werd beschouwd als de Joodse Koning.
- ☞ Zijn discipelen geloofden dat Hij drie dagen later werd opgewekt uit de doden.
- ☞ Zijn vijanden erkenden dat Hij ongebruikelijke prestaties verrichtte die zij ‘tovenarij’ noemden.
- ☞ Zijn kleine groep van discipelen vermeerderde zich snel, en zij verspreidden zich zelfs tot in Rome.
- ☞ Zijn discipelen ontkenden polytheïsme, leefden moreel hoogstaande levens, en aanbaden Christus als zijnde Goddelijk.

Dit plaatje bevestigt de kijk op Christus zoals voorgesteld in het Nieuwe Testament (Geisler, *Baker Encyclopedia of Christian Apologetics*).

Edwin Yamauchi, professor geschiedenis aan de Miami Universiteit, zegt dat wij meer en betere historische documentatie over Jezus hebben dan voor gelijk welke andere religieuze stichter (bv. Zoroaster, Boeddha, Mohammed) (“Jesus Outside the New Testament: What Is the Evidence?” *Jesus Under Fire*, edited by Michael Wilkins and J.P. Moreland, 1995).

Zij die al dit bewijs afwijzen zijn spotters, maar dat is het resultaat van zelf-gewilde blindheid. Het menselijke hart is zo corrupt dat het mogelijk is te volharden in ongeloof met het zicht op een berg van bewijs. “Arglistig is het hart, boven alles, ja, ongeneeslijk is het, wie zal het kennen?” (Jeremia 17:9).

Aan de andere kant zijn veel mannen en vrouwen die ooit trachtten de Bijbel in diskrediet te brengen en te weerleggen dat Jezus Christus de Zoon van God is, uiteindelijk ertoe gekomen de bewijzen als onweerlegbaar te beschouwen, en ze hebben zich gebogen voor Christus als Heer en Redder. Wij hebben daarvan voorbeelden gegeven in “Men Who Were Converted Trying to Disprove the Bible”, verkrijgbaar hier:

<https://www.wayoflife.org/reports/men-who-were-converted-disprove-bible-pt1.php>.

4. Zelfs de meeste liberale theologen erkennen Jezus' bestaan

De “Jezus mythe” visie is een zieke, extreme minderheidsvisie. Twee van de mannen die weerleggingen hebben geschreven van Timothy Freke's boek *The Jesus Mysteries* zijn Bart Ehrman en John Dominic Crossan, behoren tot de meest liberale theologen.

“Het debat over Jezus' bestaan heeft geleid tot een curieuze rolwisseling. Twee van de nieuwtestamentische geleerden die opkomen vóór Jezus' bestaan, hebben een reputatie van aanvallen, niet verdedigen, van het traditionele Christendom. Ehrman, bijvoorbeeld, is een agnost die boeken heeft geschreven die argumenteren dat virtueel de helft van het Nieuwe Testament vervalst is. Een andere verdediger van Jezus' bestaan is John Dominic Crossan, een nieuwtestamentische geleerde die een ketter genoemd werd omdat zijn boeken sommige traditionele christelijke leringen aanvallen. Maar met betrekking tot het bestaan van Jezus zegt Crossan dat hij daar zeker van is” (“The Jesus Debate: Man vs. Myth”, *CNN Belief Blog*, April 7, 2012).

Ehrman zegt dat de meeste Jezus-ontkeners “internet mafkezen” zijn, en te vergelijken zijn met Holocaust ontkeners.

5. Jezus Christus leeft en kan persoonlijk gekend worden

“Daarom onderga ik ook deze dingen. Maar ik schaam mij niet, want ik weet Wie ik geloofd heb, en ik ben ervan overtuigd dat Hij bij machte is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag” (2 Timotheüs 1:12).

De apostel Paulus, die deze woorden schreef, was oorspronkelijk een heftig tegenstander tegen Jezus en het Christendom. Menselijk gesproken had hij niets te winnen met het belijden van Jezus als Christus en Heer. Het feit dat hij dit toch deed is bewijs van Christus' opstanding.

In de eeuwen die volgden hebben menigten anderen hun stemmen met Paulus verenigd door te zeggen: “want ik weet Wie ik geloofd heb”.

Waar Christendom is niet louter een religie. Het is een persoonlijke relatie met de eeuwige God door Jezus Christus.

“En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die U gezonden hebt” (Johannes 17:3).

Voor meer over dit onderwerp, zie:

- Norman Geisler: *Baker Encyclopedia of Christian Apologetics, When Critics Ask, When Skeptics Ask*
- Gary Habermas: *The Historical Jesus*
- Josh McDowell: *The New Evidence that Demands a Verdict*

Zie ook:

Citaten uit het werk van Flavius Josephus: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Flavius-Josephus.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm